

**ЙОРДАН РАДИЧКОВ
ПЕШЕХОДЕЦЪТ, КОЙТО СИ
ПОДСВИРКВА С УСТА**

chitanka.info

Да крачиш пешком по света, като си подсвиркваш небрежно с уста — мигар може да има нещо по-красиво от това! И най-нехайно можеш да пъйнеш ръце в джобовете си и с най-нехаен вид да крачиш под небето. Облак смръщи чело, удари гръм и плисне дъжд, а ти вървиш пешком и си подсвиркваш небрежно с уста, нищо че са ти мокри ушите от дъжда. Виелица се свие и преспи вълчи вдига, а ти вървиш през преспите пешком, като си подсвиркваш най-небрежно — мигар може нещо по-красиво от това да се измисли. И ей я бледата зеленина, показва мълчаливо своя нос, пчела жужи по нацъфтелите ливади, а пешеходецът върви пеша между пчелите, тревата бавно се изправя подир петите му и цялото поле дъхти на билка. Дълбоко вдишва пешеходецът миризмите на младата трева и си подсвирква най-небрежно.

Когато зной настъпи, дърдавците пицят, опечени на жегата, стада овце се врат по сенките, птиците се крият в дълбоките гори с разтворени от горещините човки, луди пумпали вихрушките въртят по пътищата и всичко живо търси сенчеста закрила. Единствен пешеходецът върви, нехае, той крачи бодро по нажежената земя и си подсвирква с уста. Трън по пътя някъде клечи, клечи и точи зъби, снишава се и хоп! — петата ще захапе, пешеходецът обаче куцук-куцук, върви с убодена пета по пътя и си подсвирква най-небрежно. Той се катери по стръмни планини, окото му открива гледки непознати, върви и все върви по своя път и ни пречка някъде за него има, ни преграда. Върви и все върви пешеходецът през древната земя, върви по своя път предназначтан и си подсвирква най-небрежно с уста!

Всичко дотук ни го прочете едно от нашите врабчета и доста гръмогласно заяви, че от днес нататък става пешеходец. Чику се смее: Где се е чуло и видяло врабче пешеходец! Ще се види! — заканва се нашият човек. Пиук приемаше всичко за пешеходеца, но смяташе, че вместо да си подсвирква небрежно с уста, по-добре е да тананика: Пиук-пиук, стар турчин седи кръстато и пуши чибук. Мититаки е ходил на птичата ривиера, мешал се е с повече народ и съветва, ако човек реши да бъде пешеходец, то най-добре е да си вземе велосипед. Той например твърди, че в птичата ривиера почти всички пешеходци са с велосипеди. Добре де — пита нашето врабче, — ами с велосипед как ще газиш преспите през зимата? Че то на ривиерата няма ни зима,

ни преспи — казва Мититаки. На ривиерата няма, но тука не е ривиера!

И се смъкна нашият пешеходец от дървото и тръгна пешком през полето, а ние се посъветвахме помежду си и му дадохме името: Пешеходецът, който си подсвирква с уста. Той вървеше през полето, подсвиркваше си небрежно: Фюит! Фюит! Где имаше дупка, пропадеше в нея, гдето срещнеше възвишение, се катереше, препъваше се, на бърза ръка обели колената, но нито веднъж не подфръкна. Видяхме го да обикаля край щъркелите и да ги разпитва за нещо.

Щъркелите всички бяха с червени египетски кокили. Есенно време те отиват в Египет, купуват си оттам кокили и се връщат напролет по нашите места. Щъркелите живеят по комините на къщите, цял ден кихат от пушека, а като огладнеят, вземат кокилите под мишница и отиват в блатата. За да не си мокрят краката, те се качват на кокилите, газят наред по блатата и мочурищата и гълтат пъпчиви жаби. Нашият Пешеходец обикаля край тях, поразпитва ги небрежно, те му отговарят това, което ги пита, а надвечер си прибраха мокрите кокили под мишница и ги отнесоха да ги сушат върху комините. Пешеходецът тръгна да се прибира и той тук подритваше камъче, там подскачаше на един крак и си подсвиркваше небрежно с уста. Той ни каза, че не одобрява пешеходството на щъркелите, че бил опитал да ходи с кокили, но веднага хвърлил кокилите.

Обаче, разправяше той, нямате представа колко нещо върви пешком по света. Ами че светът е само от пешеходци. Три милиарда народ живее пешком, и зверовете живеят пешком, добитъкът също върви пешком и пасе по ливадите. Това, що е лъвовете, тигри, живее пешком, а така също и слонът, нищо че е най-голямото животно. Аз съм тъй щастлив, че станах пешеходец!

Подир време Пешеходецът си измисли небрежна походка, туряше ръка в джобовете си, подсвиркваше най-нехайно с уста и като го гледа човек, беше наистина досущ пешеходец. По този повод Драги ми господине забеляза: Няма защо да се месиме, нека всеки живее според себе си! Аз цял живот живея според себе си и още не съм сбъркал.

Ние живеехме хвърковато, всеки зает с грижи, а Пешеходецът продължаваше да крачи пеша по своя път и стана най-върлият защитник на пешеходството. Твърдеше, че ако няма пешеходци, то на

този свят нищо нямало да се измисли. Пешеходецът например е измислил велосипеда, по-късно измислил парната машина, изпонаправил влакове и автомобили, параходи направил също, щото не може да газии пеша през океаните. Там и жица измислил, та ако му трябва да говори с друг пешеходец оттатък баира, да не тича чак оттатък баира, ами си седи на единия край на жицата и вика: Ало!, а оня от другата страна на баира също вика: Ало! После пешеходецът седи по най-пешеходен начин в своите влакове и автомобили, те го отнасят, където трябва, а след туй той си продължава било пеша, било с асансьор. Пък ние, врабчетата — казва ни Пешеходецът, — не сме измислили ни влакове, ни автомобили, камо ли параходи!... Та нашият човек по цял ден говореше за пешеходеца, подсвиркваше си небрежно с уста, търсеше навсякъде пешеходци да разговаря с тях, да чуе някоя и друга пешеходна новина. При пешеходците и новините също тъй са пешеходни.

Тука трябва да кажа, че първоначално ние малко се притеснявахме от нашия Пешеходец. Всичко, що е хвърковато, го сочи с пръст и подвиква пренебрежително: Гледайте врабче пешеходец! Малко неловко беше наистина, ама нали е наше врабче, не можехме да се откажем от него. В близко време ни предстоеше колективно прехвърчане на река Дунав, искахме да го прехвърчим всички, да разгледаме румънския град Турну Магурели и още същия ден да се върнем обратно. Като обсъждахме как да се представим там, решихме, че ще направим впечатление, ако вземем със себе си Чир, щото ония там едва ли имат врабче да хвърчи на заден ход. Юнашката Фланелка също щеше да дойде с нас и ако додеше и Пешеходецът, то на ония там щяха да им изпопадат капите. С организацията на прехвърчането се беше нагърбил Мититаки, човек учен и впечатлителен, особено със своята сламка.

В деня на прехвърчането всички бяхме неузнаваеми. Смрадовранката пристигна с хиляда и триста фльонги върху себе си и френското илюстрирано списание от 1903 година. Мититаки шеташе напред-назад, даваше разпореждания, всеки се подчиняваше, дори Драги ми господине се отказа да прави забележки, а само подхвърляше: По-вкупом! По-вкупом! Полетяхме вкупом, под нас отдолу подскачаше Пешеходецът и си подсвиркваше небрежно с уста.

Чир, с когото бяха приятели, се връщаше често към него на заден ход, за да го окуражава, макар че Пешеходецът не се нуждаеше от кураж.

Така вървахме до река Дунав. Там слязохме, за да вземем със себе си Пешеходеца, щото той нямаше как да прегази реката. Братовчедите Пиук и Тананик го пренесоха през реката, на другия бряг го оставиха пак на сушата, спряхме за малко да починем и да пием вода от Дунава. Много вода, драги ми господине! — клатеше глава Драги ми господине. Смрадовранката беше на небето от щастие, че прехвърчала през толкова голяма вода и не била намокрила нито една фльонга.

Както и да е, продължихме и влязохме в Турну Магурели. Тамошните врабци, като ни видяха, ахнаха. Чир кръжи на заден ход, Пешеходецът крачи по пътя и си подсвирква небрежно с уста, Дебелачко пъшка като локомотив, Пиук и Тананик тананикат непрекъснато весели песни, У Фу опъва постоянно своята юнашка фланелка, Краката му стърчат навън тъй си е опънал краката, че стърчат извън Турну Магурели, Мититаки демонстрира как се пие вода със сламка, а Драги ми господине стъпва важно и току се прокашля за тежест. Смрадовранката такъв прахоляк вдигна със своите хиляда и триста фльонги, че половината Турну Магурели изчезна от погледа, както и единият крак на Краката му стърчат навън.

Румънският врабец се трупа, цъка с езици, посрещна ни както подобава, разпитва непрекъснато и се удивява, че те нямат нито пешеходец, нито врабец да хвърчи на заден ход, никой от тях не пие вода със сламка, ами направо с човките. Наредиха трапеза с трохи, почнаха да ни черпят, предимно с мамалигова троха ни черпиха, една врабкиня Флорица се завъртя около Драги ми господине и все го кани: Заповядайте, домнуле, опитайте от тази троха!

Опитвам си, опитвам си! — казва важно Драги ми господине и седи срещу трохата, досущ домнуле. Други пък разпитват смрадовранката за фльонгите и за модното френско списание от 1903 година, тя обяснява всичко главно със сил ву пле.

Румънските врабци ни направиха впечатление, че много употребяват френски думи в езика си. Там масово се изучава френски език, смятат, че той е по-европейски от нашия и че като го овладеят целия, то съвсем ще станат европейци. И флориците им много свободно се държаха, съвсем по европейски, а не като нашите

вработени, които се държат неевропейски. Вработените им всички бяха с жакети, а една имаше дори два жакета. Ние още не знаем какво е това жакет, защото ходим боси.

Ако вие отидете в Букурещ, ще видите там какво чудо е, Букурещ това е Малкият Париж! — ни казаха флористите.

Нашите работници бяха ходили с „Ориент-експрес“ до Париж, питаме ги дали са чули някой да нарича Париж Големия Букурещ, но те категорично ни казаха, че не са чули.

На изпращане работниците на Турну Магурели викат: Виждате ли този народ докъде се е развил, а ние само пощем трохи из Турну Магурели, нито някой се е сетил да тръгне пешком, нито да хвърчи на заден ход, нито нищо. Само дете възнамеряваме да летим до град Тулча, ама още не сме полетели. Драги ми господине им вика: Хубаво е, че възнамерявате! Истинският човек не може да не възнамерява! Ние например доста работи възнамеряваме, но е рано още да ги кажем.

В Турну Магурели се представихме, значи, един път!

На връщане побързахме помежду си и си разправяхме един на друг: че наистина човек трябва да прескочи в чужбина, за да го оценят. Ние се вземаме тук един друг на подбив, а излиза, че този подбив е нашата гордост и че дори Драги ми господине в чужбина стана домнуле Драги ми господине.

Така завърши нашето прехвърчане на Дунава и всеки подир туй продължи да се развива според себе си. Помня, че само понякога Пешеходецът ще ми каже на ухо: Знаеш ли, Джифф, че пешеходецът, като върви и си подсвирква небрежно с уста, на душата му става леко и светло и идва един миг, когато му се ще да полети! Ей тук, под сърцето си го усещам това, не знам защо е така, но е така!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.